

JAARBOEK

VAN HET

EUROPEES

GENOOTSCHAP

VOOR

MUNT- EN

PENNINGKUNDE

20
20

BRUGSE DISPENNINGEN VAN DE PAROCHIE VAN ONZE-LIEVE-VROUW (PERIODE 1473-1686)

Jozef DEWULF

DE OVERGEBLEVEN ARMENPENNINGEN bewijzen het: van alle Vlaamse steden had Brugge veruit het grootste aantal dispenningen, en van alle parochies spande deze van Onze-Lieve-Vrouw onbetwist de kroon. In zijn publicatie ^[1] *Méreaux de bienfaisance ecclésiastiques et religieux de la ville de Bruges* (1878) beeldt Alphonse DE SCHODT onderstaande aantallen dispenningen van vóór 1700 af:

Sint-Anna	3
Sint-Catharina	1
Sint-Gillis	1
Sint-Jacob	2
Sint-Salvator	2
Sint-Walburga	–
Sint-Donaas	3
Onze-Lieve-Vrouw	28

Een verklaring voor deze opvallende discrepantie heb ik nergens gevonden. Speelde de Onze-Lieve-Vrouwparochie een leidende rol in de armenzorg onder invloed van haar buur, het Sint-Janshospitaal? Was die centralisatie van *caritas* in een enkele kerk zo gewild door de kerkelijke overheid? Kwamen de disbanken in de andere parochies pas in volle ontwikkeling in de 18de eeuw?

Hoe dan ook, die stille getuigen, voornamelijk uit de 16de en 17de eeuw, bevinden zich niet alleen in de getekende afbeeldingen van De Schodt, maar vooral in de tastbare loden *teeckens*.

Omdat hun schoonheid en verhaal die van de Brugse munten uit dezelfde tijd evenaart, wil ik 25 van de vroegste O.-L.-Vrouwpenningen voorstellen aan de hand van foto's van echte penningen, met een korte toelichting.

---

[1] De voornaamste publicatie over Brugse mereaus is nog altijd de studie van A. DE SCHODT, *Méreaux de bienfaisance, ecclésiastiques et religieux de la ville de Bruges*, die aanvankelijk is verschenen in verschillende afleveringen van de *Revue belge de Numismatique* en online beschikbaar is: nr. XXIX (1873), p. 321-380 en platen A-K; @: www.numisbel.be/1873_11.pdf, nr. XXX (1874), p. 75-96 en platen L-R; @: www.numisbel.be/1874_3.pdf, nr. XXXIII (1877), p. 84-133 en 249-279 en platen S-AA; @: www.numisbel.be/1877_7.pdf en nr. XXXIV (1878), p. 293-376 en platen BB-CC; @: www.numisbel.be/1878_9.pdf. Deze afzonderlijke afleveringen werden in 1878 gebundeld; referenties in dit artikel zijn naar deze gebundelde publicatie.

Bent u geïnteresseerd in het vervolg van dit artikel?

***Neem dan contact op met het EGMP voor de aankoop
van het Jaarboek 2020.***